

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 18.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1910.

Letnik III.

Dve življenji.

Koga imam v nebesih, kakor Tebe, Tebe, ki Te ljubim tako kakor nobeno drugo stvar na svetu!

Zakaj, glej!, vsi tisti, ki se oddaljijo od Tebe, poginejo; Ti pokončáš vse, ki od Tebe odpadejo.

Mene pa Tvoja bližina osrečuje; na Gospoda stavljam svoje upanje in njegova dela oznanjujem. — Psalm 73.

Velikokrat smo že v našem listu poudarjali, kako je potrebno, da si vzgojimo saj nekaj vzornih mladeničev in mož, katerim bomo lahko z mirnim srcem izročili svojo dedščino. To velja za kmečkega fanta ravnotako kakor za izobraženega akademika, za moža iz dežele pravtako kakor za katoliškega inteligenta v mestu. Kako se pa drugi vzgajajo, to ni naša reč; mi se prizadevamo le, da dajemo našim krščansko organiziranim fantom načela in navodila, kako bi mogli ta visoki cilj doseči. Dosegli ga pa ne bodo, če svojega življenja ne bodo do dna preobrazili, če ne bodo začeli čisto drugo življenje, če ne bodo starega človeka slekli in oblekli novega. Saj nekaj takih krščanskih vitezov nam je treba, da bodo kakor kvas za vse druge. Ne smemo nikoli pozabiti, da brez milosti božje nobena naša organizacija ne bo vzpevala, nositelji te milosti so pa dobri ljudje, ki sami lepo žive, druge kvzornemu življenju vzpodbujejo, za tiste pa, ki tega nočejo ali pa so že tako slabi, da le težko morejo, molijo. Molitve takih mladeničev in mož bodo nebeska rosa tudi za našega Orla in delo molivca je neizmerno bolj blagoslovljeno kakor vsako drugo.

To, kar smo tu povedali, ni nič posebno »pobožnega« — potrebno je za kristjana kakor ribi voda in čisto vsakdanja ter navadna resnica. Vsak mora tako živeti — posvetnjak pravtako kakor duhovnik, kmet pravtako kakor uradnik. Povsod moramo tako živeti, na domu in v cerkvi, v posvetnem društvu pravtako kakor v nabožnem. Vselej moramo tako živeti — v mladosti nič manj kakor v starosti. In zato nam, dragi

Orli, dovolite, da Vam danes govorimo o dveh življenjih, med katerima je vsakemu krščanskemu možu in mladeniču voliti.

Glejte! na svetu je veliko več poštenih in dobrih ljudi, kakor si navadno mislimo. Vedno boste v življenju izkusili resničnost pregovora, da je vsak človek v resnici boljši, kakor o njem govorijo. Veliko poštenih in plemenitih ljudi je tudi v nam nasprotnih strankah, n. pr. med liberalci. To marsikaterega bega in veliko jih je, ki se na tihem izprašujejo: Kako da se tam na oni strani dobe časih celo boljše ljudje kakor na naši?

Na to vprašanje hočemo danes odgovoriti, kolikor je sploh mogoče odgovoriti na tako vprašanje, ki posega globoko v pota božje previdnosti in božjih namenov, o katerih je rečeno, da so nepojmljivi in skrivnostno globoki.

Nam se zdi, da sta, kolikor sega naše človeško omejeno pojmovanje, za ta pojav dva vzroka: 1. Se nam časih le zdi, da so med nasprotniki ljudje, ki poštenejše živijo kot naši, 2. velikokrat pa je krivda res na naši strani, ker ne živimo tako, kakor bi po svojem prepričanju morali in se ne prizadevamo, da bi postajali vedno bolj popolni, ker mislimo, da imamo itak preveč! V tem oziru je marsikateri katoličan podoben razvajenemu otroku v bogati hiši, ki ima vseh dobrot v izobilju, pa ne pomisli, da ga pripadnost h katoliški cerkvi, ki je tako bogata na vseh milostih, nikakor ne odveže od dolžnosti, da resno stremi po vedno večji bogopodobnosti in obilnosti kreposti.

Časih se nam le zdi, da mnogi nasprotniki boljše živijo kot naši, smo rekli. In res! Krščanski so mnogi nasprotniki le še iz navade in kolikor se to ne protivi njihovega »modernemu« načinu mišljenja in življenja. Imenujejo se »kulturne«, izobražene, fine. Od krščanstva si obdrže neko spodobnost, poštenost in blagost. Zadosti za svet, za Boga pa premalo! Glejte! taki ljudje so nazunaj povečini vsi srečni. Imajo pridno ženo, dobro vzgojene otroke, žive v zmernem blagostanju in imajo tako v svojem poklicu kakor v javnem življenju srečo

ter si ne nakopljejo ne med istomišljeniki ne med nasprotniki preveč sovraštva.

Tako je to življenje nazunaj. A v resnici?

Krščanstvo se, če smemo ta izraz rabiti, vedno maščuje nad tistimi, ki le napol po njem živijo, napol pa liberalno ali moderno ali svobodomiselno ali pogansko, kar je še najboljša beseda. Srečni nazunaj, je v njihovem srcu praznота in puščoba. To praznoto in puščobo morejo pozabiti le, če kolikormogoče malo zase živijo, ampak se vržejo z vso silo na družabno življenje, na prirejanje veselja, na marljivo delo v poklicu, na snovanje vseh mogočih načrtov, na mrzlično politično delovanje itd. In če pogledamo globlje v dušo takim »srečnim« ljudem, bomo videli na dnu brezdna: nupuh, samoljubje, zavist, samoprevaro, »štreberstvo«, to je, hlastanje po zunanjih uspehih, ugledu, časteh in dobrih službah brez posebnega oziza na to, s kakšnimi sredstvi se dajo doseči, in druge pregrehe in slabosti, na katerih sloni cela stavba njihovega življenja. Sicer pa takih ljudi ni samo med nasprotniki veliko, ampak tudi med nami in v vsakem izmed nas poganja jo korenine takega življenja.

Pri teh nazunaj srečnih ljudeh je navadno tako, da, kdor jih ima priliko opazovati takrat, ko so odkritosrčni, zapazi na njih ravno nasprotno od tega, kar kažejo navidez. Zakaj oni se večidel svojega življenja pretvarjajo in oni so tisti, o katerih je Gospod Jezus govoril, da so kakor pobeljeni grobovi. V dnu njihovega srca je mraz, je obup ali pa topa brezbržnost ali pa zasmehovanje vsega, za kar živijo. Kolikrat smo naleteli na take ljudi, ki jih je vsak zavidal za njihovo udobno življenje in njihovo delovanje, a so se sami sebi in svojemu delu rogali, češ, saj je vsesкупaj nič in naše delo ni dela vredno! Taki so bili povečini tisti, ki jih svet slavi za velike može: Goethe, Ruskin, Carlyle, stari pogani. Ali veste, kako je rekel rimski cesar Hadrian, blag in plemenit mož, ko je umiral?: »Nemirna, uboga, nestanovitna duša, telesa gost in spremljevalka, zdaj greš tjakaj v mračne, prazne in dremotne kraje, kjer ne bo zate nič več tistega malenkostnega veselja, ki si ga tu bila navajena«. . . V teh besedah je vsa tista brezupnost, ki odlikuje srečne otroke tega sveta, ki sami v svojo srečo ne verujejo, dočim jih drugi zavidajo zanjo!

Dragi mladenič! takšno je življenje marsikaterega nasprotnika, ki izpolnjuje še nekaj verskih dolžnosti, živi udobno in je časih precej blag nazunaj, tako da se ti zdi, da marsikoga izmed naših še prekaša. Srečni so ti ljudje pravzaprav le zato, ker so, čeprav večalimanj svobodomiselci, vendar le še pod okriljem ljubeče matere cerkve, ki zanje neprestano po občestvu pravičnikov zdihuje in moli, da ne bo brezup-

nost in dušna praznота delež tudi njihovega življenja v večnosti.

In če me po teh premišljevanjih vprašaš, kaj je pravzaprav bistvo tega posvetnega, nazunaj srečnega, napol krščanskega, napol nekrščanskega življenja, bi rekel tako-le: Kdor živi tako življenje, ki ga žive tudi mnogi od nas, se mora 1. veliko bati, 2. veliko raztresevati in 3. veliko samega sebe in druge varati.

Veliko bati: za svojo udobnost, bogatstvo, napredovanje v službi, čast in ugled pred ljudmi, za dobro ime, tekmecev, nevoščljivcev, zahrbtnožev itd. Zakaj moč takega človeka ne korenini v Bogu, tudi ne toliko v lastni dobroti, kakor v njegovem sijajnem talentu ali v nezasluzenem bogatstvu ali v slučajni sreči ali v daru, da zna zase ljudi pridobivati ali v podobnem. To vse pa je nestalno in zato je veden strah, da ne izgube to, na čemer se snuje njihova veljava, delež teh ljudi.

Veliko se raztresovati: to je čisto naravno. Notranji nemir in tisto nezadovoljstvo, ki izvira pri takih ljudeh iz tega, ker njihovo samo- in častiljubje in slavohlepje ne pozna nobenih meja — vse to jih žene do tega, da iščejo samoomame v zabavah in sploh v družbi. Oh, koliko je takim ljudem le za majhen poklon, za eno samo, čeprav hinavsko besedo hvale! koliko groznih muk prestanejo, če jih kdo zadosti ne počasti! Ti ljudje imajo res pekel na zemlji in veliko, veliko jih je, ki se v tem ognju pečejo. So še drugi, ki si mislijo: Kaj mi mar, če drugi priznavajo moje zasluge ali ne, jaz pa le vem, da veliko veljam! Taki ljudje tudi niso srečni, ker čimbolj skušajo druge zaničevati, ki jih baje ne znajo prav ceniti, tembolj so nesrečni. Kdor druge zaničuje, sploh ni srečen, ker ga gloje črv napuha, ki izje v nas vse, kar je plemenito in pusti za seboj le nazunaj lepo deblo, ki že zdavnej nima več soku in mozga v sebi.

Veliko samega sebe in druge varati: čigar življenje nima opore na resničnih, globokih in trajnih čednostih, ta mora saj nasproti ljudem veljati za takšnega, kakoršen ni, če hoče zlasti v javnem življenju igrati kakšno vlogo. To se pravi druge varati. Pa tudi samega sebe mora tak človek goljufati. Zakaj vest, srce mu večkrat pravi: Prijatelj, ti nisi tak, za kar hočeš veljati in veljaš! In tak očitok mora človek v sebi zadušiti, da samega sebe prigovarja in samemu sebi laže tako dolgo, dokler si za silo ne verjame.

Dragi mladenič! čisto drugačno pa je drugo življenje, življenje sinov božjih, ki ti ga hočemo danes saj približno predočiti. Spomni se, da smo uvodoma rekli, da je še en vzrok, da najdemo med nasprotniki semtertja boljše ljudi kakor med nami. Časih, smo rekli, se nam to le zdi, a časih je pa vendar resnično. To zavoljo te-

ga, ker sami premalo živimo po tem, kar vemo, da je edino prav in dobro, se premalo prizadevamo živeti življenje Kristusovo, čigar udje smo in premalo živimo s sveto cerkvijo, ki je telo večnoživečega Izveličarja, marsikater nasprotnik pa živi bolj po volji božji in v duhu njegove cerkve.

To drugo življenje je brez strahu, brez raztresenosti, brez laži in samoprevare. To življenje je življenje skromnosti in ponižnosti, življenje ljubeznjivosti in nepojemajoče moči za vse dobro, življenje nesebičnosti in trdnega zaupanja, da nam nič in nihče ne more resnično škodovati, ker Bog pravičniku vse reči obrne na dobro, življenje sigurno in veselo, življenje srečno v nesreči, življenje srčnega miru in marljivega dela, da rastemo vedno bolj kvišku in čeprav temu, ki to lepo življenje živi, ni na tem, da ga kdo slavi in povzdiguje, ostane njegovo ime blagoslovljeno med zemeljskimi sinovi.

Fant moj: ti zdihuješ in praviš: težko je tako živeti. Ni težko tako živeti, težko je le začeti tako živeti! Vhod v to življenje je res tako težavno najti kakor debela vrva najde težko vhod skozi uho šivanke. Če si pa enkrat na tej poti, ne boš več izlepa zgrešil cilja. In kje je ta vhod? me vprašaš. Tam je, kjer se neha samoljublje! to je ves odgovor. Ne išči sebe, ne išči časti, ne išči hvale, ne pehaj se za priznanje, ne skrbi in se ne muči za to, kar je minljivo, ne sili v ospredje, ne govori sam o sebi in svojih uspehih, ne zavidaj drugim njihovih! To so, glej, vse zapovedi, ki ti odpro vrata v to drugo življenje. Poglej zlasti 3. poglavje »Zlate knjige« o nesebičnosti, požrtvovalnosti in ponižnosti (str. 53 do 58); če ti od vsega samo to ostane, zadošči je, ne želimo si nič več!

Sicer pa, dragi mladenič, je zelo, zelo težavno to življenje opisati, veliko težavnejše kakor opisati življenje po načelih sveta. Izpolnjuj vedno voljo Božjo. Njegove in cerkvene izpovedi, pa boš sam izkusil sladkosti življenja po njegovih mislih in volji. In še enkrat: bodi skromen in ponižen! Kdor tega ne umeje, zanj ostanejo vrata v boljše življenje zavedno zaprta.

Nekaj pa moramo še povedati: Bog je tistim, ki hočejo živeti tako, kakor On želi in zapoveduje, tistim, ki nočejo biti le napol kristjani, ampak kristjani s celim srcem in dušo, Bog je tem ljudem dal sijajne obljube, da bodo mogli tako živeti, da bodo od dne do dne boljši in lepši, da bodo blagoslov rosili na vse svoje soljudi in da bo njihovo začasno in večno življenje veselo in polno blaženstva ter sladkobe. Te prekrasne Božje obljube beremo v Svetem Pismu pri poroku Izaiji:

»Jaz vas bom vodil celo vaše življenje, dokler boste osiveli; resnično bom tako storil, vas bom nosil, vam pomagal, vas vzdigoval in rešil.«

»On me bo vzdrževal v moji moči; On mi bo miru podelil.«

»In slišala bodo tvoja ušesa: tukaj je pot, po tej hodi in se ne premakni ne na desno ne na levo!«

»Moje ljudstvo bo stanovalo v hišah miru, v sigurnih trdnjavah, v kraljevskem pokoju.«

»On daje trudnim moč in zadosti moči slabotnim. Otroci se utrudijo in mladeniči padajo; toda tisti, ki zaupajo v Boga in nanj čakajo, začutijo novo moč, da se vzdignejo s perotmi kakor orli, da letijo in se ne upehajo, da hodijo in ne čutijo slabosti.«

»Osramočeni naj bodo, ki te preganjajo; poginejo naj, ki na te prežijo, in naj se pogubijo; ti pa boš vesel v svojem srcu in se boš radoval pravičnosti v Izraelu.«

»Ne mislite na to, kar je za vami in ne skrbite za to, kar je bilo, zakaj jaz vas bom čisto prenovil: rastli boste v dobrem in boste takrat občutili, da delam pota v puščavah in obujam potoke v skalnati zemlji.«

»Nasilje in krivica te ne bosta dosegli; ne bo se ti treba bati, ker ne bom nikomur pustil, da ti pride blizu. Vsako orožje, ki se zoper tebe kuje, bom skrhal in vse jezike, ki se te bodo lotili, boš osramotil: tako plačujem jaz pravičnost hlapcev Gospodovih.«

»Gospod te bo vedno vodil in tvojo dušo nasičeval v suši in okrepljeval tvoje ude in boš kakor od voda obilno namakan vrt in kakor studenec, ki mu nikoli ne zmanjka vode.«

»Ti boš kakor lepa krona v roki Gospodovi; kakor se ženin veseli neveste, tako se bo Gospod veselil nad teboj.«

»Jaz vas bom tolažil, kakor tolaži mati; vaše srce se bo veselilo in vaše telo in duša bosta cvetela. Na tem se bo poznala roka Gospodova na njegovih služabnikih in njegova jeza nad sovražniki.«

Tako je sam Bog obljubil, da bo vodil in blagoslavljal vsa pota moža in mladeniča, ki izpolnjuje njegove zapovedi! In res! vsak mladenič bo kmalu izkusil, da Bog tudi drži, kar obljubi. Ko boš postal ponižen, delal le za stvar in ne zase, ko boš v vsaki neprijetnosti, nadlogi in v sovraštvu, preganjanju in rovanju drugih zoper tebe videl le božjo voljo, ko boš spoznal, da so tvoji nasprotniki le orodje v božjih rokah, ki te hoče izkušati in preizkusiti, ko boš vse ljudi resnično in dejansko in ne le navidezno zavoljo lepšega ljubil, ko boš odločno branil povesodi resnico, a boš brezobziren in resničen tudi nasproti samemu sebi, ko ti nobena žrtev in odpoved ne bo prevelika, da dosežeš, kar Bog od tebe terja in kar si spoznal za svojo življensko nalogo, ko te ne bo nobena reč več potrla razun greha in ti bo greh le vzpodbuda, da se padca vedno bolj varuješ ter izpopolnjuješ, ko ne bo v

tvojem življenju nič strahu, ne strahu pred tekmeči, ne pred nevoščljivci, ne pred katerokoli zlobo ali nesrečo in prevaro, ko samega sebe in svojega dela ne boš nič cenil, razun v kolikor si izpolnil z njim naročilo, dano ti od Očeta, da razširjaš Njegovo kraljestvo, ko boš vesel tega, a se kljub temu ne boš nič prevzel, ampak skromno kakor zvesti in tihi hlapec delal dalje — tedaj se bo umirila tvoja duša in njen edini nemir bo, da ne more storiti toliko dobrega, kakor bi rada.

Orli! če bo veliko takih zvestih in tihih služabnikov med nami, takrat se bo za vsakega izmed nas in za ves naš narod izpolnilo, kar je naš Bog po svojem preroku obljubil:

»Vaše delo ne bo zastonj in nezrelih sadov ne boste rodili, zakaj vi ste seme od Boga blagoslovljenih in tako tudi vaši potomci. In zgodi naj se: še preden me boste klicali, vam bom odgovoril, ko boste še govorili, vas bom že uslišal!«

Tečaj Zveze Orlov v Ljubljani

se bo vršil od 14. do 27. novembra. Spored se je v skupni seji prirediteljev in predavateljev določil sledeče:

14. novembra, ponedeljek: Dr. Mantuani (v muzeju): Kako ohranimo značaj našega domovja. (9.—11. dopoldne.) Popoldne še ni določeno.

15. novembra, torek: Dr. A. Ušeničnik: Nekatera poglavja iz socialne ekonomije. (Od 10. dopoldne dalje.) F. Pengov: Pogoji uspešne živinoreje. (4.—6. popoldne.)

16. novembra, sredo: J. Kalan: Ali bo vojska? (Od 10. ure dopoldne dalje.) Dr. J. Adlešič: O ustroju naše države. (4.—6. popoldne.)

17. novembra, četrtek: Dr. Gruden: Razvoj političnega življenja pri Slovencih od leta 1848. naprej. (Od 10. ure dopoldne dalje.) I. Podlesnik: Vodstvo mladeniške organizacije. (Od 4.—6. ure popoldne.)

18. novembra, petek: I. Cankar: Kratke pregled slovenskega slovstva izza Prešerna. (10.—11. dop.; 11.—12. dopoldne še ni določeno.) Dr. Pogačnik: Občinski zakon za Kranjsko. (4.—6. popoldne.)

19. novembra, sobota: Dr. Gruden: Socialne razmere kmečkega stanu v preteklosti. (Od 10.—11. dop.) F. Pengov: Nekaj poglavji iz naravoslovja. (2.—5. popoldne v muzeju.)

21. novembra, ponedeljek: Dr. Mantuani (v muzeju): Kako ohranimo značaj našega domovja. (9.—11. dopoldne.) Popoldne še ni določeno.

22. novembra, torek: Dr. A. Ušeničnik: Nekatera poglavja iz socialne ekonomije. (10.—11. dopoldne; 11.—12. še ni dolo-

čeno.) F. Pengov: Pomen čebelarstva. (4. do 6. popoldne.)

23. novembra, sredo: J. Kalan: Iz Devete dežele. (10.—11. dopoldne.) Dr. J. Adlešič: Naša ustava in uprava. (4.—6. popoldne.)

24. novembra, četrtek: Dr. Gruden: Razvoj političnega življenja pri Slovencih od leta 1848. naprej. (10.—11. dopoldne.) I. Podlesnik: Vodstvo mladeniške organizacije. (4.—6. pop.)

25. novembra, petek: I. Cankar: Kratke pregled slovenskega slovstva izza Prešerna. (10.—11. dopoldne.) Dr. Pogačnik: Občinski zakon za Kranjsko. (4.—6. popoldne.)

26. novembra, sobota: Dr. Gruden: Socialne razmere kmečkega stanu v preteklosti. (10.—11. dopoldne.) F. Pengov: Nekaj poglavij iz naravoslovja. (2.—5. popoldne v muzeju.)

Spored za telovadbo bo približno isti kakor lani; udeleženci bodo dobili itak v roko tiskane programe. — Občni zbor Orla je 27. nov. dopoldne. — Javna telovadba bo ob 6. zvečer.

Knjiga o lepem vedenju.

Spisal Urbanus. V Ljubljani 1910.

Založila Katoliška Bukvarna.

Malokatera knjiga je bila toliko potrebna in je tako važna za naš narod, kot ravno izišla »Knjiga o lepem vedenju«. Že nekaj let sem slovenske knjige o oliki v knjigotrštvu ni bilo dobiti. Pred leti od Jožefa Valenčiča izdana knjiga »Vzgoja in omika« je kmalu pošla, najboljši dokaz za to, kako potrebna je ravnokar izišla knjiga za nas Slovence. Ni med nami človeka, ki bi ne želel vesti se lepo, saj vemo, da smo le tedaj v družbi priljubljeni, če se obnašamo lepo, olikano. Naj bo človek še tako priprost, še tako reven, če se vede lepo, napravi dober vtis na vsakogar. Seveda se od bolj izobraženega človeka zahteva tudi več olike; kar se pri prostemu človeku dostikrat oprostijo, ne more se oprostiti izobraženemu.

Vedno se nam je treba učiti olike; kakor človek ni nikdar dosti učen, tako tudi ni nikdar dosti olikan; vedno najde še v sebi kako hibo, ki mu ni v čast; olika ni samo fino zunanje obnašanje, ampak tudi oplemenitenje srca.

Izšla knjiga nam nudi nebroj lepih nauk. Na 238 straneh nam poda vsega, kar potrebujemo v občevanju z našim bližnjim. Namenjena je takisto olikancu kot pri prostemu človeku. Zlasti prva štiri poglavja »vljudnost dá izobrazbi pravo veljavo, — sovražniki olike — najnujnejše zahteve olike in splošna določila«, nudijo vsem, zlasti pa še našemu kmečkemu ljudstvu, za katero so posebno namenjena, toliko po-

trebnih navodil in lepih nauk, da naj bi se prebiral zopet in zopet. Naše ljudstvo dvigamo v blagostanju, izobrazujemo ga, treba je tudi, da ga olikamo. Treba je našim ljudem vcepiti zavest, da le olikan človek nekaj velja, da se pa suroveža, pretepača, umazanca, zapeljivca, klevetnika ogiblje vsakdo. Vse to nam živo in jedernato opisuje pisatelj. Prepričani smo, da bo vsakemu kmečkemu fantu berilo tu zbanih lepih nauk mnogov koristilo. Zato naj se prebirajo ta poglavja ob dolgih zimskih večerih in sploh pri vsaki priliki. Sadovi se bodo kmalu pokazali. Tudi kmečki fant in kmečko dekle bo ponosno, če se zna vesti lepo. Knjiga sama se bo kmalu priljubila naši mladini.

Pa ne samo za priprosto ljudstvo je pisana ta knjiga, tudi vsak izobraženec, ki že pozna temeljne nauke olike, najde v njej vsega, kar potrebuje v občevanju s finimi ljudmi. Preobširno bi bilo navesti vsebino knjige; omenimo le še nadaljna poglavja; vsakdo si potem sam lahko predočuje, kako bogato vsebino ima ista. Poleg že omenjenih 4 poglavij se obdelavajo v knjigi v V. delu na straneh 66—131 temeljna in podrobna pravila pri pozdravu, pri poklonu, podajanju rok, pri predstavljanju, govori se v njej o nagovorih in naslovih, o vedenju pri mizi in o pogovarjanju v družbi.

VI. del »vedenje v javnosti« nam kaže na 37 straneh, kako se nam je vesti na cesti, v cerkvi, v gostilni, na potovanju in na vozu. Pri poglavju v cerkvi opisuje pisatelj običaje ob rojstvu otroka, navaja opombe za birmanske botre, uči stariše, kako naj se vedo ob prvem svetem obhajilu otrok, nam pove, kako naj se obnašamo pri sv. izpovedi, pri sv. obhajilu in kadar prinese duhovnik sv. popotnico v hišo, slednjič kako naj se vedeta ženin in nevesta pred poroko in po isti.

Podrobna pravila nas v sedmem delu na straneh 169—238 pouče o obiskih in posetih, o posetnicah, o vabilih, o pojedinah, o različnih družabnih prireditvah, o plesu, o posebnih družabnih prilikah in o vedenju v gledišču in v razstavi.

Jezik v knjigi je zanimiv, jedrnat in točen.

Dobro je napravil pisatelj, da je dodal knjigi na 10 straneh obširno stvarno kazalo v abecednem redu, da takoj lahko najdemo kar iščemo.

Oblika knjige je priročna in lična. Broširan izvod, tiskan na fin papir, stane le 3 K, fino vezan pa 4 K. Knjiga je res cena, da si jo lahko nabavi vsakdo. Kolikrat premišljujemo, kako knjigo naj kupimo mladini za god, božič in novo leto; evo je! čimbolj je čita zlasti naše dijaštvo, tem bolj se bo olikalo, tem bolj bo delalo čast narodu na vseučiliških in pozneje v službah. Naj bi

jo dobili tudi v vsaki kmečki hiši! Slovenci, tu imate davno zaželjeno knjigo. Sezite po nji!

Odseki.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Dne 23. oktobra se je vršil prvi občni zbor Orla. Spretno je vodil zborovanje br. Jarkovič Al. Br. Janko Sedej je zanimivo predaval o portugalski revoluciji. Kaplan gospod Komlanec je pojasnil prave vzroke revolucije. Br. Fatur se je ozrl na pretečeno društveno leto, kako je Orlov odsek vključil neprijaznim razmeram, vključil številnim barabskim napadom od nasprotne strani vendar raste bodisi po številu, bodisi po zavednosti. Podlaga napredku in zaupanju, ki ga živjajo Orli pri ljudstvu, je pa bila olika in poštenje v naših vrstah. Tako bodi tudi v bodoče! Iz poročil posnamemo: prometa je bilo 1744 K — v tem znesku je tudi račun uniform; članov šteje odsek 64, dva Orla sta stopila v zakonski stan, eden je odšel v Celje, trije so bili izključeni; društvenih krojev imamo štiri; odsek je priredil dve igri, dva izleta, mladeniškega tečaja v Ljubljani so se udeležili štiri člani, veselje v Radečah in Cerkljah po 12 članov, sodeloval je pri ustanovitvi Orla v Škocijanu; enkrat smo pristopili k skupnem svetem obhajilu, za Veliko noč in Telovo smo se v krajih udeležili procesije; telovadba je nekoliko zaostala, pač zato, ker nam primanjkuje prostorov, za vaje na prostem je pa bilo vreme vedno jako neugodno. — Novi odbor se je tako sestavil: Br. Bučar, predsednik; br. Štefanič, podpredsednik; br. Zevnik, blagajnik; brat Gromc Janez, namestnik; br. Grubič, tajnik; brat Fatur, namestnik. Načelnik ostane br. Komlanec A., vaditelj br. Janko Sedej; trobentač br. Jalovec J. — Ko je še br. Bučar krepko navduševal brate za orlovsko misel, se je zaključil polnoštevilno obiskani občni zbor. Na zdar!

Št. Pavel pri Preboldu. Naznanjamo, da se je v nedeljo, dne 16. vinotoka, ustanovil v Št. Pavlu pri Preboldu telovadni odsek Orel z 19 člani in sledečim odborom: Stupar Alojz, predsednik; Kač Fr., podpredsednik; Pečovnik Karol, tajnik; Podgoršek Peter, blagajnik; Dobriha Jakob, tajnikov namestnik; Podkril Ludovik, blagajnikov namestnik; Ocvirk Anton, Počivalnik Franc, odbornika.

Selca. V nedeljo, 30. oktobra, je telovadni odsek priredil žaloigro »Garcia Moreno«. Dr. Krek je v poljudnem govoru razložil zgodovinsko ozadje igre. Za prvi nastop je bila to težka igra; igrala se je v občo zadovoljnost; posebno hvalo je žel Moreno (br. Janez Bešter iz Podblice). Dr. Krek je bil z uprizoritvijo tako zadovoljen, da je obljubil fantom, da bo v kratkem spisal novo igro. — Znaprej homo imeli redno telovadbo in sestanke v nedeljah popoldne in v sredah zvečer. — Blagajna odseka se je odločila od blagajne katoliškega izobraževalnega društva. — Odsek je zapustil br. tajnik Franc Kristof in se je kot živinorejski inštruktor preselil v Ljubljano. Ves čas, kar je bil med nami, se je redno udeleževal dela v odseku; njegov zgled je marsikoga bolj navezal na društvo. Na zdar!

Vipava. Z izobraževalnimi večeri smo pričeli. Vsak petek jih imamo. Napravili smo natančen načrt, kdaj se razlaga »Zlata knjiga«, kdaj »Mladeniška telovadna organizacija«, kdaj je samostojen govorniški nastop. Udeležba je povoljna, smo zadovoljni. V petek, dne 29. oktobra, po razlagi »Zlate knjige« je vzel od bratov slovo brat podpredsednik Anton Curk. Stopil je v novi stan, poročil se je z vrlo Bogomilo, članice Marijine družbe Marico Kodretovo. Ginljivo je govoril, bratje smo bili osupnjeni; navduševal se je naprej za delo v naši organizaciji in nam obljubil svojo pomoč nadalje. Odgovoril mu je v imenu Orlov br. Silvester. Tri pomenljive točke so v našem življenju, ko se človek rodi, ko doraste in se mu je odločiti za Kristusa ali proti njemu, to je za pravo društvo, in tretjič grob. V pravem društvu, na krščanskem temelju

zasnovanem, bo skrbel član, da bo tudi ta tretja reč vesela, ta točka začetek trajnega življenja. Tvoj korak, brat predsednik, je tudi važen, poln skrbi in trpljenja! Ti si srečno prišel v Orla, tukaj ti bodo naše moči vedno na razpolago tudi sedaj ob tem tvojem koraku. Pozdravljen mož — med nami prvi mož! Živela! V soboto je bila svečana poroka; poročil ju je br. predsednik, preč. g. dekan. Orla je zastopal br. Silvester. V ta veseli in trajni spomin je odsek podaril »Slovenski Straži« 10 kron. — Pri zadnji vaditeljski seji se je odpovedal kot izvršujoči član br. Kobal Josip; načelniške posle vodi br. podnačelnik Jež Anton. Bratje, vrlo naprej! Na zdar!

Črni Vrh. Preteklo bo kmalu pol leta, kar nismo poslali nič poročila iz našega kraja v »Mladost«. Mogoče bo kdo radi naše molčečnosti sodil, da smo zaspali spanje pravičnega. Pa temu ni tako, marveč se prav pridno gibljemo. Med letom smo se udeležili skoro vseh večjih prireditev, namreč: v Idriji, Podgori pri Gorici, v Beli, v Logatcu, v Št. Ilju in Hotrdrišici. Imeli smo tudi več zanimivih predavanj in drugih poučnih sestankov. Telovadimo dvakrat na teden. Poleti smo telovadili na prostem, sedaj pa v »Gasilnem domu«. Misel za lastni dom se je tudi precej oživela, nabira se denar v ta namen. Na zdar!

Trbovlje. Malokdaj se oglašamo. Gotovo ta ali oni misli, zakaj trboveljski Orel tako poredkoma poroča o svojem delovanju? To pa vsled tega, ker je treba vsako reč popolnoma zvršiti, potem jo šele dati v javnost. Danes vam hočem podati, kako se je izvršila naša javna telovadba in kako je naš Orel deloval v zadnjih dveh mesecih, odkar smo zadnjič poročali v »Mladost«. Meseca septembra je naš Orel razposlal vabila, s katerimi je vabil na slavnost, ki se je vršila 11. septembra t. l. v Trbovljah ob priliki blagoslovljenja »Društvenega doma«, spojenega z javno telovadbo štajerskih in kranjskih Orlov ter z veliko ljudsko veselico. Ta dan si je Trbovlje nadelo praznično obleko. Mnoge hiše so bile okrašene z zastavami in raz mlajev so vihrale trobojnice. Dopoldanska vlaka sta pripeljala nad 80 bratov Orlov iz Štajerske in Kranjske. Trboveljski, šentjurski in gomilski Orli so jim naredili lep sprejem na kolo-dvoru. Nato smo odkorakali v čveterostopih skozi Trbovlje I. v Trbovlje II. Spremljala nas je slavna pazniška trboveljska godba. Na trgu v Trbovljah II. nas je pričakovalo na stotine občinstva, kjer je nas pozdravil naš vrli brat predsednik g. Josip Pečnak. Medtem so nam pripenjale naša dekleta cvetke. Potem je bil cerkveni govor; govoril je gospod dr. A. Korošec, in sveta maša, pri kateri sta stregla dva brata v uniformi. Po končani sveti maši smo odkorakali pred »Društveni dom«, kjer je cvetja kar deževalo iz oken. Zatem je blagoslovil »Društveni dom« gospod dekan dr. Fr. Kruljc. Na bližnjem griču so zagrmeli topiči v dokaz, da še kaj takega ni bilo v Trbovljah. Tem so sledili slavnostni govori; govorili so sledeči gospodje: dr. Fr. Kruljc, dr. Ant. Korošec, dr. Ivan Benkovič in Ivan Zupan st. Ljudstvo, katero se je kar trlo pred »Društvenim domom«, je z velikim navdušenjem odobravalo govornike. Nato je bilo kosilo. Ob pol štirih smo pa v dolgem zastopu prikorakali na telovadišče po številu 57. Vodil nas je br. Aleksander Jeločnik iz Št. Vida nad Ljubljano. Prostorno telovadišče je bilo krog in krog obdano od občinstva. Javna telovadba se je izvršila nad vse nepričakovano, za kar gre največ zahvale br. Aleksandru Jeločniku. Navdušenje je bilo veliko. Po končani telovadbi je sledila prosta ljudska zabava. Vrt in dvorana sta bila prenapolnjena dragih gostov. Ob pol osmih smo se poslovili od došlih bratov Orlov. Še enkrat vam kliče moč Na zdar! Hvala vam najprisrčnejša, ki ste pripomogli, da se je naša slavnost tako lepo izvršila, akoravno je bilo slabo vreme. Videli smo, da večina Trboveljčanov simpatizira z nami. Zahvaljujemo se slavnemu občinstvu za toliko udeležbo in se še nadalje priporočamo, kajti do našega cilja je še daleč, in le ako nam boste ostali še nadalje naklonjeni, tedaj nam bo mogoče priti do

njega. Ta dan je minul, naš Orel se je pa razprostrl nanovo v društvenih prostorih, kjer imamo lepo in prešerno dvorano. Telovadimo tudi vedno redno. Sedaj se pa prav pridno pripravljamo za veselico, ki jo bomo uprizorili 20. t. m. Na programu je lepa žaloigra v petih dejanjih »Za pravdo in srce«. Spisal Anton Medved. Tudi predavanje imamo redno vsako sredo. Razlaga se nam »Zlata knjiga«. Sedaj smo šele prav spoznali kako visok je namen in kako je velik pomen Orla. Mislim, da bodo ti res zlati nauki mnogo dobrega rodili. Naše Sokole pa silno bode v oči to naše delovanje. Posebno na naši javni telovadbi so pokazali, kaj so. Še mnogo liberalcev se je zgražalo nad surovim obnašanjem, ki so ga pokazali ta dan. Mi jim pa kličevo, le tako naprej, da bodo še tisti spoznali, kakšni ste, kateri so, še z vami. Mi se ne zmenimo za vas, ampak korakali bomo še zanaprej po potu resnice, katero nam je začrtal naš Gospod! Na zdar!

Dolenji Logatec. Našega Orla je zadela zadnji čas velika izguba. Izgubili smo najprvo našega načelnika br. Fr.-Pečkaja, potem br. tajnika in nazadnje, in to je najobčutnejše, našega ljubljenelega predsednika br. Leopolda Turšiča. Ob priliki odhoda, katero je priredilo našemu vrlemu predsedniku katoliško izobraževalno društvo v nedeljo, dne 23. oktobra, katere se je udeležilo nepričakovano veliko ljudstva vseh slojev, mu je govoril v imenu Orla v slovo br. Ivan Sijanec. V kratkih jedrnatih besedah nam je najprvo orisal zasluge, katere si je pridobil slavljencec za našega Orla. Koliko se je trudil, koliko časa žrtvoval, neumorno vodil fantovske sestanke, vse to le v procvit naših vrst! In naš lepi dom, naša lepa dvorana? Srečna misel, ki se mu je porodila v glavi, postaviti dolenjelogatečanom lastno ognjišče, lastni dom, je ena največjih zaslug za našo organizacijo. Da, dragi Orli, dolžni smo mu veliko hvaležnost in se mu tudi hvaležno hočemo skazati s tem, da se bomo vedno ravnali po njegovih navodilih in naukih, katere nam je polagal v naša srca ter se ga bomo vedno hvaležno spominjali. Tolažba naša je, da smo gotovo prepričani, da bo tudi naš ljubljencec v novem njegovem mestu — namreč na Vrhniki — nadaljeval svoje delo v korist slovenskih Orlov. V zgodovini našega odseka pa ostane njegovo ime zapisano z zlatimi črkami ter mu bo ohranjen trajen spomin. — Ravno isti dan, 23. oktobra, se je vršil izvanredni občni zbor. Ker je brat Turšič že odložil predsedništvo, se voli soglasno predsednikom izvanrednega občnega zbora č. g. Val. Remškar. Predsednik nato pozdravi vse navzoče in se spominja vrlin bivšega brata predsednika, veleč. g. L. Turšiča, ki je prestavljen na Vrhniko. Nato poda besedo br. Iv. Sijancu, ki poda obširno in vestno sestavljeno tajniško poročilo. Odsek šteje 20 izvršujočih in 10 rednih članov. Izgubil je štiri brate, pristopilo jih je deset novih članov. Javno smo nastopili od zadnjega občnega zbora, ki se je vršil 22. marca l. l., desetkrat, in sicer: 1. procesije Vstajenja Gospodovega; 2. sprejema našega novega župnika č. g. Remškarja; 3. procesije na dan sv. Rešnjega Telesa; 4. ustanovnega shoda logaškega okrožja; 5. blagoslovitve naše nove društvene zastave; 6. otvoritve »Društvenega doma« na Brezovici; 7. otvoritve našega »Društvenega doma«; 8. javne telovadbe Orlov cirkniškega okrožja; 9. otvoritve »Slovenskega doma« v Št. Ilju (pet članov); 10. javne telovadbe logaškega okrožja Orlov v Hotederšici. Eden najlepših dnevo je bil za nas pač 15. avgust, ko smo otvorili naš »Društveni dom«. Prihitei so nam ta dan na pomoč vsi bližnji in daljni odseki gori od Št. Vida nad Ljubljano pa doli do Košane ter povzdignili ta dan, dan manifestacije, dan telovadbe, moči in navdušenja, tako da je bil to eden najlepših nastopov Orla v letošnjem polletju. Bilo nas je nad 200 uniformiranih Orlov. Javne telovadbe, katero je vodil naš priljubljeni zvezni načelnik br. V. Jeločnik po svoji znani fini izpeljavi, se je udeležilo okroglo 80 bratov. Bodi vsem najlepša hvala in prijeten spomin na Logatec. Po tajniškem poročilu sledi poročilo blagajničarja

in podnačelnika. Oboje precej pohvalno. Nato slede slučajnosti. Sklene se soglasno poslati pismeno zahvalo bratoma Iv. Pečkaju in Fr. Tršarju za njune zasluge, ki sta si jih pridobila s svojim vzornim delom pri odseku. Nato slede volitve novega odbora, ki je izpadla sledeče: Predsednik br. Valentin Remškar, tajnik br. Ivan Šijanec, tajnikov namestnik Anton Mihevc, načelnik br. Jakob Maček, podnačelnik Ivan Poženel, odborniki bratje Franc Maček, Iv. Kobral, Jak. Rupnik in Ivan Maček. — Tako, dragi bratje Orli, sedaj imamo zopet novi odbor, ki je zelo v dobrih rokah. Z novimi močmi in navdušenjem ponosno zremo v bodočnost, ker ta je in bo naša!

LISTEK.

Janko in drugi.

Spisal Svetovit Bor.

(Dalje.)

»Pa menda vendar ne k Tinetu!« so mislili ljudje in se čudili vedno bolj.

Tine je medtem zopet odprl oči, zagledal ob sebi mater vso obupano, nemo in onemoglo od prevelike žalosti, skušal nekaj reči, pa mu je beseda zamrla na ustih. Požal je mater po laseh in ji pravil s pogledom, naj ne žaluje preveč.

»Tine, Tine!« je zaihtela ona, objela njegovo roko, ga pogledala z dolgim, strah in bojazen izražajočim pogledom, nato pa zaihtela z milim, vso njeno bôl izražajočim glasom; zaplakala je bridko, pretresujoče.

Vstopil je duhovnik; Tine se je skušal vzdigniti, da pozdravi živega Boga, ki je prišel v borno njegovo kočjo, a ni mogel; mati se je v solzah priklonila. Gospod Gregor ji je pomignil, naj gre iz sobe, ker se bo takoj začela izpoved.

Medtem pa je podil Janko konja na vso moč proti mestu. Kaplan Gregor ga je poslal po zdravnika. Janko je zapregel svojega konja v priprosti kmečki koleselj in tolkel in bôl že prej upehanega konja kot bi zbesnel. Nič se mu ni smilila žival, pred očmi je imel le misel, da pride čim prej v mesto in se čim prej vrne z zdravnikom k Tinetu, da ne bo prepozno.

In ko je v mestecu večina meščanov še spala, je že vlekel Janko, vroč in ves razgret od hitre vožnje, za zvonec pri zdravniku.

»Kdo pa je?« se je oglasila postrežnica za vratmi.

»Odprite, odprite! Kje je gospod zdravnik? Hitro, hitro, sila je, gre se za življenje!« je hitel Janko in nemirno stopical pred vrati.

V prvem nadstropju se je odprlo okno, in zdravnik je vprašal z zaspanim glasom, kdo ga kliče tako zgodaj. Janko mu je hitro povedal, kam ga kliče.

»Že zopet pretep, seveda!« je zamrmral zdravnik, se začel počasi opravljeni, vzbudil ženo in ji povedal, kam gre, izpil par požirkov slivovke za zajutrek in potem počasi prišel iz sobe.

»Zaboga, gospod doktor, hitro, hitro, sila je!« je silil Janko nestrpnost in jezno, ker se je zdravnik toliko časa zamudil.

»No, no, pretepavati se vam ni treba, pa ne bo nikjer sile, pa me ne boš hodil tako zgodaj klicat! Si ga zopet ti pobil? Zdaj se bojiš za svojo žrtev, da ne izdihne, ker potem bi sedel par let, ne dva tedna, kot si zadnjič! No, no, kdo vas naj razume! Pretepavate se kot divjaki, nato pa sami kličete zdravnika! Kdo vas naj razume!« je govoril zdravnik in se počasi spravil na voz. Janku je hudo delo to očitjanje, ker ga ni zaslužil, in rad bi zavrnil zdravnika, pa se je premagal, skočil na voz in pognal.

»Prijatelj, le malo bolj počasi! . . . Zaboga, vozi no bolj počasi, sicer se prevrneva oba!« je strahoma prosil zdravnik Janka, ki je podil, da so konju kar iskre švigale izpod kopit. Toda Janko se ni zmenil za te besede; le še bolj je priganjal konja. Šele sedaj je prav čutil, kako ljubi svojega prijatelja Tineta, s katerim edinin je zadnji čas veliko občeval in mu vse zaupal. Če bi njega zgubil, bi mu ne bilo več obstanka v vasi; drugi fantje ga sovražijo in se iz njega norčujejo, ker ne zahaja več v njihovo družbo, to ga je pa še bolj priklenilo na Tineta in ga še tesneje združilo z njim. Oh, da bi ozdravel, kako prijetno bo zopet sedeti z njim ob nedeljskih popoldnevih na domačem vrtu in poslušati njegove zgodbe in pripovedi, katerih je znal nešteto! Ampak maščeval se bo tudi! Da le izve, kdo ga je pobil, še isti večer mu bo zrahljal kosti in mu pokazal, da ne bo nihče pretepaval njegovega prijatelja.

Voz je pridrdral v vas. Kaplan Gregor je medtem že končal vse obrede in tolašil obupano mater. Ko je stopil zdravnik v sobo, mu je zašepetal nekaj na uho, zdravnik je prikimal, izvlekel iz zavoja svoje priprave in takoj začel. Tinetu se je videlo, koliko trpi, a stokal ni, mirno je ležal vdan v voljo božjo. Navzoči so pazno sledili vsaki kretnji zdravnikovi in strahoma pričakovali, kaj poreče, kaj jim pove izraz njegovega obraza.

»Preveč krvi je izgubil! Rana je smrtno nevarna! Najboljše bo, če ga oddaste v bolnišnico!«

»Ne, ne!« je zaihtela mati, »v bolnišnico ne! Kdo bi mu tam stregel, kdo čuval, če ne bi bilo mene zraven?«

Zdravnik je zgomiznil z ramami, kaplan mu je začel nekaj razlagati in dokazovati, dokler se ni udal.

»Pa naj bo, poskusimo! Pot do bolnišnice je tudi dolga in bolnik bi mnogo trpel!«

— Bolnik potrebuje miru! — Jutri zopet pridem!« je dejal slednjič in odšel.

V sobi je ostal gospod Gregor, Tinetova mati in Janko. Tine je imel oči zaprte, njegovo dihanje je kazalo, koliko trpi.

»Treba bo, da čuje vedno kdo pri njemu! Tudi ponoči!« je pripomnil gospod Gregor.

»Jaz bom!« je rekel Janko.

Mati je sedela pri peči, roke je držala sklenjene v krilu, nekako topo je zrla v blede sinov obraz. Kakor v sanjah se ji je zdelo vse! Sanje, te grozne sanje — prizor pred vrati — gospod Gregor z Bogom v njihovi koči — zdravnik — vaščani — sin v groznem trpljenju! Kakor skozi meglo je gledala minule prizore enega za drugim.

»Mati, nikar ne obupajte! Tine gotovo ozdravi!« je skušal tolažiti gospod Gregor.

Pogledala ga je motno, nato pa zopet obrnila pogled v sina.

»Janko, skrbi ti za oba! Jaz pridem vsak dan pogledat k njima; če bo kaj nevarnega, če bi se mu poslabšalo, pridi po mene! Hrano jima daj ti! Vse ti povrnem! Ali boš?«

»Dà, gospod Gregor! Storil bom vse!«

»Z Bogom, mati! Upajte, zaupajte na Boga! Tine ozdravi!«

Podal ji je roko, katero je ona spoštljivo poljubila, in odšel.

Janko pa je primaknil stol k postelji, sedel nanj, naslonil glavo na posteljni rob, se zazrl v bolnikov obraz in se zamislil. Grobna tišina je zavladala v sobi; mati je še vedno vsa onemogla od žalosti in bridkosti sedela pri peči. Tine je počasi dihal, le včasih se mu je izvil iz prsi bolj težak vzdih, ki je pričal, kako silno ga boli rana na glavi. Pred vrati pa je bilo čuti pogovor starih ženic, ki so sklepale, kdo ga je. hvalile njegov značaj se hudovala na pobijalca in na dolno in široko pretresovale ta najnovejši, žalostni dogodek.

Tine je odprl oči, zrl nekaj časa na Janka in počasi, s tihim glasom izgovoril: »Janko!«

»Kaj je, kaj želiš, Tine!« Janko se je primaknil bližje.

»Janko, hvala ti, da si... da si...« dalje ni mogel, glas se mu je tresel in mu zamrl na ustnicah.

»Miruj, Tine, ne govori, ne dé ti dobro!« je miril Janko.

Tinetu se je poznalo, kako rad bi mu nekaj povedal, ga nečesa prosil, a ni mogel. Nekaj časa je še zrl na Jankota, potem je zaprl oči, ležal nekaj časa mirno, naenkrat pa zopet pogledal motno po sobi; Janka je gledal, gledal kot bi ga ne poznal. Nato se je hotel nekoliko vzdigniti v postelji, a je samo zastokal od bolečin. Zaprl je zopet oči in začel govoriti polglasno o fantovskih društvih, o tujih krajih, o kaplanu Gregorju,

o svoji materi, o Janku in o mnogih drugih stvareh vse navprek. Začelo se mu je hudo blesti. Janko je lovil besede, da bi mogoče zvedel, kdo ga je udaril, a Tine ni nikogar imenoval. Čim dalje huje se mu je bledlo, vedno bolj zmešano je govoril, včasih se je skušal nekoliko dvigniti v postelji, včasih odtrgati obvezo iz rane. Janko ga je prijel za roke, ga miril, klical po imenu, ga skušal predramiti, pa brezuspešno. Tinetu je postajalo vedno huje. Mati je obupno vila roke, Janko brezupno slonel ob postelji, zdelo se mu je, da Tine gotovo ne ozdravi več, in hudo mu je bilo pri srcu, tako hudo, kot če bi mu umiral rodni brat ali sestra.

Slednjič se je Tine nekoliko pomiril. Dolgo časa je imel oči vrpte v Janka, in temu se je zdelo, da se mu je pogled izjasnil.

»Janko!«

»Kaj je, Tine?«

»Ali mi izpolniš eno prošnjo?«

»Da, le povej jo!«

»Janko, ali boš pristopil k društvu, če ga ustanovimo?«

»Tine, pusti iz glave take misli! Nikar se ne razburjaj po nepotrebem!«

»Janko, obljubi...«

Tinetov pogled je proseč in počival na Janku tako vpraševalno, kot bi bilo od Jankovega odgovora odvisno Tinetovo zdravje.

»Tine, ne govoriva o tem, ne razburjaj se po nepotrebem, ne muči se z govorenjem!«

Tine je zopet zamižal, ležal nekaj časa nepremično, nato pa padel v še hujšo omotico kot prej. Janku se je zdelo, da bo zdaj zdaj izdihnil, tako ga je mučilo. In neki glas mu je pravil, da je on tega kriv, ker noče svojemu prijatelju izpolniti tako majhne prošnje.

Omotica je nehala.

(Dalje prihodnjič.)

Listnica uredništva. Medicincu iz Dunaja: Zelo obžalujem, da se niste pod svoje pismo podpisali, morebiti pa prav domnevam, da ste imeli za to s stališča krščanske ponižnosti važen razlog, kar popolnoma odobrujem. Vaše pismo me je tako razveselilo, kakor morebiti dozdej še nobeno, odkar se ukvarjam z žurnalistiko in podobnimi rečmi. Kar se tiče tistega očitka, ki se ga bojim — kakor pravite — sem povedal resnico: res je tak očitek, bojim se ga pa ne posebno. Stvar je morebiti še veliko globlja, kakor Vi mislite, zato bi rad, da svoj anonim odkrijete, da bom imel priliko se o tem z Vami pomeniti. Posebno to me nekako prijetno iznenaduje, da čuti medicincev toliko potrebo verskega in etičnega poglobljevanja in v tem oziru imam veliko nasvetov za Vas. Torej! Za zdaj pa: *Ἡ χάρις μετὰ σοῦ!*